

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

29 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Ion Arhiliuc și Liliana Catan,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva sentinței Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 decembrie 2007 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2008 declarat de inculpatul

Neamțu Andrei Nicolae, născut la 11 mai 1957, originar din or. Orhei, domiciliat în mun. Chișinău, str. Dimo 24, ap. 10, moldovean, cetățean al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Instanța de fond din 10.01.2006 pînă la 26.12.2007;

2. Curtea de Apel Chișinău din 20.02. – pînă la 24.04.2008;

3. Curtea Supremă de Justiție din 06.11.2013 pînă 29.01.2014.

Asupra recursului ordinar, Colegiul penal

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 decembrie 2007, inculpatul Neamțu Andrei a fost condamnat în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal la 15 ani închisoare în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Chiriac Vasile și Triboi Eugen, însă, în privința lor hotărârile judecătorești nu se contestă și nu se examinează în prezent.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Sîrțova Neli a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat în fapt că, inculpatul Neamțu Andrei, la începutul lunii iunie 2002, în urma unei înțelegeri prealabile cu Demian Ala și Chiriac Vasile de a trafica persoane prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, sub pretextul angajării la muncă în Turcia, a organizat transportarea lui Sîrțova Neli în Turcia, unde ultima a fost adăpostită în diferite localuri și impusă să practice prostituția pînă la începutul lunii februarie 2005.

Tot el, Neamțu Andrei, prin înțelegere prealabilă cu o persoană pe nume Oleg, neidentificată de către organul de urmărire penală și Triboi Eugen, în perioada lunii iunie 2004, urmărind scopul traficului de ființe umane peste hotarele R. Moldova, prin înșelăciune a traficată-o pe Batrîncea Ana în Emiratele Arabe, unde ultima a fost impusă să practice prostituția.

Tot el, prin înțelegere prealabilă cu o persoană pe nume Cristina, neidentificată

de organul de urmărire penală, urmărind scopul traficului de ființe umane peste hotarele R. Moldova, pentru exploatare sexuală comercială, în perioada lunii august 2004, prin înșelăciune a traficant-o pe Chetov Lilia în Turcia, unde ultima a fost impusă să practice prostituția.

3. Avocatul Talambuța Leonid în numele inculpatului Neamțu Andrei a atacat cu apel sentința instanței de fond, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Neamțu Andrei, din motiv că vinovăția inculpatului nu se confirmă prin declarațiile contradictorii ale părților vătămate Sîrțova N., Batrîncea A. și Chetov L., astfel acestea urmau a fi apreciate critic de către instanța de fond, cât și cu alte probe administrate la dosar. La fel, a invocat că de către organul de urmărire penală au fost admise încălcări procesuale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2008, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului Talambuța Leonid, cu menținerea sentinței în privința lui Neamțu Andrei.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat că, instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) CPP, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 CPP, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungînd la concluzia corectă cu privire la condamnarea inculpatului Neamțu Andrei în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal.

În acest context, instanța de apel s-a referit la un șir de probe pertinente, concludente și utile, care confirmă vinovăția acestuia, inclusiv: declarațiile consecvente și consecutive ale părților vătămate Sîrțova N., Batrîncea A. și Chetov L.; procesul-verbal de confruntare între Sîrțova N. și Neamțu Andrei (f.d. 103-104, vol. 1); procesul-verbal de examinare a corpurilor delictive (f.d. 88, vol. 1); procesul-verbal de recunoaștere după fotografie (f.d. 94-96, vol. 1); răspunsul de interpol (f.d. 70-84, vol. 1).

La fel, instanța de apel a stabilit că probele menționate supra, combat declarațiile inculpatului prin care ultimul susține că nu se face vinovat de săvîrșirea infracțiunii imputate, această metoda fiind aleasă întru evitarea răspunderii penale.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a stabilit că de către instanța de fond s-a dat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, astfel stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă pentru faptele comise sub formă de închisoare.

5. Inculpatul Neamțu Andrei, **la 10 iulie 2013**, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 4), 5), 6), 12) CPP, a contestat cu recurs ordinar hotărârile judecătorești, solicitînd casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, din motiv că instanțele ierarhic inferioare au dat o apreciere greșită probelor administrate de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, or probele existente nu sunt pertinente și concludente, astfel nu dovedesc vinovăția sa în comiterea infracțiunii imputate.

În acest aspect, recurentul s-a referit la declarațiile coinculpților Chiriac Vasile, Triboi Eugen și Bolboceanu Oleg, părților vătămate Sîrțova N., Batrîncea A. și Chetov L.; procesul-verbal de confruntare între Sîrțova N. și Neamțu Andrei (f.d. 103-104, vol. 1); procesul-verbal de examinare a corpurilor delictive (f.d. 88, vol. 1); procesul-verbal de recunoaștere după fotografie (f.d. 94-96, vol. 1) – căroră în viziunea lui, instanțele de judecată nu le-au dat o apreciere cuvenită.

La fel, recurentul mai invocă că, -

- la judecarea cauzei au fost încălcate prevederile art. 30, 31, 344 CPP;
- instanța de apel, n-a respectat prevederile art. 414, 415, 417 CPP;
- începerea urmăririi penale s-a efectuat contrar prevederilor art. 274 CPP, astfel conform art. 251 CPP, actele procedurale și probele administrate în cadrul urmăririi penale, atrag nulitatea acestora;
- instanța de apel nu a luat în considerație că, acțiunile incriminate prin rechizitoriu constituie componenta de infracțiune prevăzută de art. 220 Cod penal, proxenetismul;
- instanța de apel a trecut cu vederea faptul că potrivit art. 321 CPP, era obligată să asigure prezența inculpatului în ședința de judecată, însă, a examinat cauza penală în lipsa acestuia;
 - în final, instanța de apel, neîntemeiat a respins cererea de apel înaintată de avocatul Talambuța Leonid în interesele lui.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind declarat peste termen, din următoarele considerente.

6.1. Potrivit art. 432 CPP, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercitat calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

6.2. Lecturînd materialele cauzei, se observă că potrivit proceselor-verbale ale ședinței de judecată în prima instanță din 14 iulie 2006 - 26 aprilie 2007 (f.d. 17-23 verso, vol. 4), inculpatul Neamțu A. a participat la cercetarea judecătorească, iar pe data de 24 aprilie 2007, a fost audiat în calitate de inculpat (f.d. 164-167, vol. 3).

La fel, la data de 26 aprilie 2007, inculpatul Neamțu A. a participat și la faza cercetării documentelor - art. 373 CPP (f.d. 23 verso - 27, vol. 4) și, conform prevederilor art. 376 CPP a fost terminată cercetarea judecătorească, **cu anunțarea dezbatărilor judiciare pentru data de 28 aprilie 2007**, însă, la data respectivă, inculpatul nu s-a prezentat (f.d. 28, vol. 4), cauza penală fiind amînată de mai multe ori.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din **18 iulie 2007**, în privința inculpatului Neamțu Andrei a fost modificată măsura de reprimare aplicată sub formă de arest la domiciliu în arest preventiv pe un termen de 90 de zile, **fiind anunțat în căutare** (f.d. 118-119, vol. 3).

Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din **26 decembrie 2007**, inculpatul Neamțu Andrei a fost condamnat în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal la 15 ani închisoare în penitenciar de tip închis (f.d. 39-47, vol. 4).

Ulterior, avocatul prin contract, Talambuța Leonid în numele inculpatului Neamțu Andrei, în lipsa acestuia, a contestat cu apel sentința instanței de fond la data de **07 aprilie 2008** (f.d. 69-72, vol. 4). Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 21 aprilie 2008, avocatul Talambuța Leonid în numele

inculpatului Neamțu Andrei a fost de acord cu examinarea cauzei penale în lipsa inculpatului Neamțu A., menționând că acesta a fost anunțat în căutare (f.d. 74, vol. 4).

Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2008, prin care a fost respins apelul declarat, avocatul Talambuța Leonid nu a contestat-o cu recurs ordinar în termenul legal de 2 luni.

Prin scrisoarea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 iunie 2010, a fost expediată în adresa Ministerului de Justiție a R. Moldova, setul de documente în privința lui Neamțu Andrei, pentru a fi remise Ministerului Justiției Federației Ruse, cu privire la cererea de extrădare a inculpatului în scopul executării sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 decembrie 2007, menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2008.

Prin scrisoarea Șefului Penitenciarului nr. 13, mun. Chișinău din 05 ianuarie 2011, Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, a fost anunțată că inculpatul Neamțu Andrei a fost **reținut la 18 mai 2010** (f.d. 101, vol. 4). La fel, prin scrisoarea Penitenciarului nr. 15 – Cricova, mun. Chișinău din **11 februarie 2011**, în temeiul art. 468 alin. (2) CPP, administrația comunică instanței de fond, precum că Neamțu Andrei condamnat în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal la 15 ani închisoare în penitenciar de tip închis, î-și execută pedeapsa în or. Cricova, mun. Chișinău, Penitenciarul nr. 15 (f.d. 102, vol. 4).

6.3. Potrivit art.421 raportat la art.401 Cod de procedură penală, condamnatul poate declara recurs ordinar în ce privește latura penală și latura civilă.

În conformitate cu art.401 alin.(2) Cod de procedură penală, apelul (la caz, recursul) poate fi declarat în numele condamnatului și de către apărător sau reprezentantul lui legal.

Termenul de declarare a recursului ordinar prevăzut de art.422 CPP (*în redacția legii la data adoptării deciziei instanței de apel 24.04.2008*), era de 2 luni de la data pronunțării deciziei, iar în cazul redactării deciziei – de 2 luni după înștiințarea în scris a părților despre semnarea deciziei redactate de toți judecătorii completului de judecată.

Din actele cauzei rezultă că în ședința de judecată din 24 aprilie 2008, la care a participat și avocatul Talambuța Leonid, Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a pronunțat decizia integrală (vol.4, f.d.75,77-84).

În baza celor constate, se apreciază că avocatul Talambuța Leonid contestând sentința primei instanțe cu apel în numele inculpatului Neamțu Andrei, la judecarea apelului a fost de acord cu examinarea cauzei în lipsa inculpatului Neamțu A., menționând că acesta a fost anunțat în căutare, a asistat în instanța de apel la pronunțarea deciziei motivate din 24 aprilie 2008 prin care a fost respins apelul, însă nu a contestat cu recurs ordinar în termen de 2 luni această decizie, ceea ce prezumă că dînsul a fost de acord cu decizia adoptată.

Deci, dacă partea apărării, în persoana apărătorului ales în bază de contract din numele și în interesele inculpatului a utilizat cale de atac apelul, dar n-a depus recurs în termenul prevăzut de art.422 CPP, atunci nerespectarea acestui termen de atac se răsfrînge și a supra inculpatului din numele căruia a acționat apărătorul.

Or, în speță, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău **din 24 aprilie 2008**, a fost contestată cu recurs de către inculpatul Neamțu Andrei **la 10 iulie 2013, - peste un termen de 5 ani.**

Potrivit dispozițiilor art. 230 CPP, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Avînd în vedere că, în situația cînd instanța de recurs respinge recursul ca fiind declarat peste termen, nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărîrii adoptate, din acest punct de vedere, nu există temeii de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel referitor la condamnarea lui Neamțu Andrei.

Astfel, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) CPP, rezultă că lipsesc temeii de drept de casare a hotărîrii adoptate în prezenta cauză și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpatul Neamțu Andrei, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, -

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Neamțu Andrei Nicolae* împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 decembrie 2007 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2008, în propria cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 26 februarie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Liliana Catan